

SKEMATISK OVERSIGT OVER AKTIVITETER

STATSMINISTERIET

Koordinationsgruppe
Kvindeårssekretariat
Arbejdsgruppe
Danmark og kvinderne (pjece)

I begyndelsen af 1975 nedsatte statsministeriet en Koordinationsgruppe for kvindeårsaktiviteter, først med justitsminister Nathalie Lind som formand og efter regeringsskiftet i februar med socialminister Eva Gredal som formand. I forbindelse hermed oprettedes et Kvindeårssekretariat, ledet af Grethe Fenger Møller. Senere nedsattes en arbejdsgruppe, ledet af Karen Dahlerup. Til brug ved kvindekonferencen i Mexico udgav Kvindeårssekretariatet en pjece, »Danmark og kvinderne«. Den giver i kort og knap form oplysning om sådanne forhold i Danmark, som udenlandske kvinder kan forventes at være interesseret i. Allerede de to underudvalg under kommissionen vedrørende kvindernes stilling i samfundet foreslog, at der blev oprettet et permanent organ, der ved sin virksomhed skulle bidrage til gennemførelse af ligestilling. Kvindekommissionen gik i marts 1974 ind for, at der fremsættes lovforslag om oprettelse af et råd for ligestilling mellem mænd og kvinder. Ligestillingsrådet var det første og vigtigste punkt på den ønskeseddel, Danske Kvinders Nationalråd sendte statsministeren i september, og efter høringer hos bl.a. Dansk Arbejdsgiverforening og LO,

Ligestillingsrådet

der udtalte sig positivt, udsendte Statsministeriet den 31. oktober 1975 meddelelse om, at statsminister Anker Jørgensen samme dag havde nedsat et ligestillingsråd med den opgave at fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder inden for familielivet, i undervisning og uddannelse, på arbejdsmarkedet og i samfundet. Konsulent Karen Dahlerup blev udpeget til formand. Et seminar for færøske kvinder, også foreslået af DKN, blev iværksat af Statsministeriet. Seminaret fandt sted på Gentoft Hotel fra den 1. til den 8. november 1975, og der deltog 12 færøske og 6 danske kvinder. Hovedvægten var lagt på sociale, undervisningsmæssige og praktisk politiske problemer, og tiden blev anvendt dels til foredrag og diskussioner, dels til besøg på forskellige institutioner.

Færøseminaret

Mexico-konferencen *Rapport om konferencen*

Verdensaktionsplan *(Pjece, dansk oversættelse)*

EF-konferencen *(aflyst)*

Om sin medvirken ved Danmarks deltagelse i Det internationale Kvindeårs Verdenskonference i Mexico henviser Udenrigsministeriet til den rapport, som den danske delegation har afgivet til Folketinget. Udenrigsministeriets oversættelse og udgivelse af konferencens Verdensaktionsplan er omtalt i indledningen.

DKN havde ønsket, at Udenrigsministeriets Markedsafdeling skulle tage initiativet til afholdelse af et seminar i Danmark til gavn for kvinderne i De europæiske Fællesskaber. Udenrigs-

UDENRIGSMINISTERIET

Kvinder og EF (informationshefte)

Fact-sheet/Denmark The status of women (informationsblad)

Den danske kvinde fra i går til i morgen (La femme danoise d'hier à demain) (publikation) (økonomisk støtte)

ministeriet stillede sig positivt til sagen, der blev udarbejdet program og budget, og EF's generaldirektorat for sociale spørgsmål blev kontaktet vedrørende muligheden for tilskud til konferencen fra EF's sociale fond. Det var tanken, at konferencen skulle have været afholdt i København den 16. til 19. september 1975 over temaet »Kvinderne som økonomisk faktor i Fællesskabet«, og Eva Gredal havde givet tilsagn om at lede den. I juni 1975 ansøgte Udenrigsministeriet Finansudvalget om et tilskud på 200.000 kr. til konferencen. Imidlertid stemte et flertal i Finansudvalget imod ansøgningen, hvorefter konferencen måtte aflyses.

I informationsserien »Danmark i EF« udsendte Udenrigsministeriet i kvindeåret et hefte med titlen »Kvinder og EF«. I heftet blev der redegjort for ligestillingsproblematikkens behandling i EF, ligesom direktivet om ligeløn og direktivforslag om ligebehandling blev gennemgået.

Som optakt til kvindeåret udgav Udenrigsministeriets Presse- og kulturafdeling i december 1974 et informationsblad om kvindens stilling i Danmark på engelsk, tysk og fransk. Informationsbladet er udarbejdet af Ida Haugsted. Til en udstilling, »Den danske kvinde fra i går til i morgen«, der vil blive arrangeret af Ministeriet for kulturelle Anliggender i Danmarks Hus i Paris i maj 1976, udgives en publikation, hvortil Udenrigsministeriet har givet tilsagn om økonomisk støtte.

Danida

Kvindeårets
u-landsudvalg

Internationalt kvin-
deår 1975 (folder)

Diverse kurser og
seminarer (øko-
nomisk støtte)

Diverse publikati-
oner
(økonomisk støtte)

Alverdens kvinder
(film) (økonomisk
støtte)

Women in Latin
America (film)
(økonomisk støtte)

Grupperejser for
journalister til
Mexico City
(økonomisk støtte)

Udenrigsministeriets afdeling for internationalt udviklingsarbejde, Danida, nedsatte som led i kvindeåret et udvalg, der skulle koordinere og fremme informationsaktiviteter om kvindens stilling i udviklingslandene. Kvindeårets u-landsudvalg bestod af repræsentanter for Danida, Dansk Kvindesamfund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Dansk UNICEF-komité, Danske Kvinders Nationalråd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, Mellempøkeligt Samvirke og Rødstrømperne, og det havde sekretariat i Dansk Kvindesamfund. Udvalget udgav en folder »Internationalt kvindeår 1975«. Af Danidas oplysningsmidler blev der ydet støtte til en række weekend-kurser, andre kurser og seminarer, arrangeret af danske foreninger og organisationer, såsom Dansk UNICEF-komité, Danske Kvinders Nationalråd, Dansk Kvindesamfund, Radikal Ungdoms Landsforbund og FN-forbundet. Danida har endvidere ydet økonomisk støtte til publikationer udgivet af bl. a. Mellempøkeligt Samvirke, FN-forbundet, Dansk UNICEF-komité og KFUK og til to filmprojekter om kvinders forhold i udviklingslandene, Erwin Leisers »Alverdens kvinder« og filmen »Women in Latin America«, der blev vist på den alternative kvindekonference i Mexico. I forbindelse med kvindekonferencen arrangeredes en grupperejse for journalister til Mexico City. I tiden 11. til 25. august arrangeredes en fællesnordisk rejse til Zam-

Fællesnordisk rejse
til Zambia og
fællesnordisk jour-
nalistrejse til Ghana
og Cameroun
(økonomisk støtte)
Forberedende semi-
nar i Helsingfors

Artikler om kvinde-
konferencen

Særnummer af
»U-klip«

NORDISK RÅD

Kvinden i Norden
(udstilling)

NORDISK
KULTURFOND

Seminar om
egnsudvikling

Charlottenborg-
udstillingen
(økonomisk støtte)

Kvindejuridiske
aktiviteter
(økonomisk støtte)

bia for kvindeorganisationsrepræsentanter. Rejsen blev forberedt gennem et introduktionsmøde og et seminar. I dagene 4. til 23. november arrangeredes en fællesnordisk journalistrejse til Ghana og Cameroun. Et forberedende seminar blev holdt i Helsingfors i slutningen af september. Endvidere har Danidas tidsskrift »Udvikling« i en række artikler belyst kvindekonferencen i Mexico og kvindens stilling i udviklingslandene. Som opfølgning af kvindekonferencen er der udgivet et særnummer af »U-klip« med artikler om konferencen. I oktober 1974 foreslog 5 medlemmer af Nordisk Råd, at rådet skulle arrangere en nordisk historisk udstilling, »Kvinden i Norden«, i anledning af det internationale kvindeår. Materialet fra udstillingen burde udgives i bogform. Forslaget vandt almindelig tilslutning, og en udstilling, hvortil materiale også er hentet i Danmark, er under forberedelse, ledet af den svenske kvindeforsker, Asta Ekenvall. Det har dog ikke været muligt at gennemføre udstillingen inden udgangen af kvindeåret. Nordisk Kulturfond har med 660.000 d. kr. støttet 19 kvindeårsprojekter, heriblandt 3 danske, Danske Kvinders Nationalråds egnsudviklingsseminar (Maribo-seminaret), Kvindeudstillingen på Charlottenborg, der også støttedes af Ministeriet for kulturelle Anliggender, og cand. jur. Ruth Nielsen til kvindejuridiske aktiviteter (nærmere omtalt under Københavns Universi-

MELLEM- FOLKELIGT SAMVIRKE

Kvinder er den halve verden (bog)

Foredragsprogram om u-landskvinder

FN'S INFORMA- TIONSKONTOR

Baggrundsmateriale til kvindeåret (hefte)

FN-FORBUNDET

FN's kvindeår: Kvinder og udvikling (publikation)

Helvi Sipilä-møde

DANSK UNICEF-KOMITE

Kvindens stilling i udviklingslandene (seminar)

Myte eller virkelighed (undervisningsmateriale)

Kvinder – lad os bruge vores år (pjece)

tet). Hvert af de danske projekter fik 50.000 kr.

I slutningen af kvindeåret udgav Mellemfolkeligt Samvirke (med støtte af Danida) en bog om kvinder i forskellige lande, »Kvinder er den halve verden«, redigeret af Ellen Buch-Hansen. Mellemfolkeligt Samvirke udarbejdede endvidere et foredragsprogram specielt om u-landskvindes forhold.

Som tidligere omtalt udgav FN's Informationskontor for de Nordiske Lande i januar 1975 et hefte med baggrundsmateriale til Det internationale kvindeår.

FN-forbundet udgav i anledning af kvindeåret en publikation, »FN's kvindeår. Kvinder og udvikling«, skrevet af Eva Rude. Endvidere afholdt forbundet den 15. august et offentligt møde i København med deltagelse af Helvi Sipilä, generalsekretæren for kvindeåret.

Dansk UNICEF-komité holdt i marts et weekend-seminar (støttet af Danida) for 60 lærere og informationsfolk. Seminaret behandlede emnet »Kvindens stilling i udviklingslandene«. Endvidere udgav komiteen et hefte med undervisningsmateriale om kønsrollemønstre i industri- og udviklingslandene, »Myte eller virkelighed«, redigeret af Nils Hartmann. Også til denne publikation har Danida ydet støtte. Sammen med Folkekirkens Nødhjælp producerede Dansk UNICEF-komité endvidere pjecen: »Kvinder – lad os bruge vores år«.

NORDISK ILO-UDVALG

Rapport (ILO og kvindens stilling på arbejdsmarkedet)

Artikel om ILO's forberedelser til kvindeåret

ILO-handlingsprogram vedr. ligestilling

EF'S PRESSE- OG INFORMATIONSCENTER

Kvinden i EF (kursus)

EF og kvindesagen (pjece)

Det under Nordisk socialpolitisk Komité nedsatte ILO-udvalg udfærdigede i marts 1975 en rapport om visse ILO-instrumenter, som vedrører kvinders stilling på arbejdsmarkedet, og rapporten blev taget op til behandling på den Nordiske socialpolitiske Komité's møde i København den 9.-10. april 1975. I »Nyt fra Arbejdsdirektoratet« nr. 1, 1975, skrev Karen Dahlerup en artikel, der bl. a. behandler ILO's forberedende indsats til kvindeåret.

Beretningen til folketinget vedrørende ILO-konferencen i juni 1975 indeholdt bl. a. en resolution vedrørende handlingsprogram med henblik på at fremme ligestillingen af kvindelige arbejdstagere med hensyn til muligheder og behandling – en deklaration om ligestilling af kvindelige arbejdstagere og en resolution om ligestilling mellem og lige muligheder for kvinder og mænd.

EF's Presse- og Informationscenter i København, der er EF-kommissionens informationskontor i Danmark, afholdt 9.-10. maj et kursus om kvinden i EF. Endvidere udgav centeret i november 1975 en pjece »EF og kvindesagen«, der dels behandler EF's indsats med hensyn til ligestilling af mænd og kvinder, dels beskæftiger sig med EF's generelle politik. I bilaget gives statistiske oversigter over de nuværende EF-lande med hensyn til kvindernes andel af arbejdsstyrken, antal vuggestuepladser, antal børnehavepladser og antal varige forbrugsgoder.

ARBEJDSMINISTERIET

*Hendes verden
(pjece)*

Arbejdsministeriet udsendte i kvindeåret i samarbejde med Arbejderbeskyttelses-Fondet en pjece »Hendes verden« og Arbejderbeskyttelses-Fondet en film med samme titel. Formålet med både pjecen og filmen er at lægge op til debat. Filmen kan lejes ved henvendelse til Arbejderbeskyttelses-Fondet, Vesterbrogade 69, 1620 København V., telefon (01) 22 52 52.

*Hendes verden
(film)*

Arbejdsdirektoratet

Arbejdsdirektoratet udgav en pjece med titlen »Kvinder kan det hele«, som har til formål at opmuntre kvinder til at søge ind i andre erhverv end netop de traditionelle kvindefag. Pjecen findes både i en lille folder og i stort avis-format. Pjecen fås på arbejdsformidlingskontorerne.

*Kvinder kan det
hele (pjece)*

INDENRIGSMINISTERIET

Indenrigsministeriet nedsatte i kvindeåret en arbejdsgruppe, der skulle behandle spørgsmålet om iværksættelse af livmoderkræftundersøgelser. Her ved tog man det første skridt henimod imødekomme af et af ønskerne fra Danske Kvinders Nationalråd.

MINISTERIET FOR GRØNLAND

Ministeriet for Grønland har afholdt udgifterne til tre betænkninger, afgivet af Udvalget vedrørende grønlandske kvinders forhold. Betænkningerne er publiceret på dansk og grønlandsk med titlerne: »Kvinden og samfundsudvik-

*Kvinden og samfundsudviklingen
(betænkning)*

*Kvinden og familien
(betænkning)*

*Kvinden og boligen
(betænkning)*

*Resumé af Kvinden
og samfundsudviklingen
til brug
i Mexico*

*Kvindeudvalgsformand
ansat som konsulent*

*Charlottenborg-
udstillingen
(økonomisk støtte)*

*Lykken er at være
kvinde (udstilling)
(økonomisk støtte)*

*Kvindefestivalen
(økonomisk støtte)*

*Kvindekaravanen
(økonomisk støtte)*

*Danish Expressions
in Textile (udstilling)
(økonomisk støtte)*

lingen«, »Kvinden og familien« og »Kvinden og boligen«. I forbindelse med konferencen i Mexico blev der endvidere udarbejdet et resumé af »Kvinden og samfundsudviklingen« på engelsk, dansk og grønlandsk. Ministeriet har endvidere til støtte for arbejdet med at forøge kvinders deltagelse i arbejdet med samfundsproblemerne i samarbejde med Grønlands Oplysnings Forbund (GOF) ansat formanden for Udvalget vedrørende grønlandske kvinders forhold, Guldborg Chemnitz som konsulent i et halvt år, for at betænkningerne kan skabe debat i foreninger og skoler i byer og bygder i Grønland.

MINISTERIET FOR KULTURELLE ANLIGGENDER

Ministeriet for kulturelle Anliggender og en række af de institutioner, der henhører under dette ministerium, har selsvagt kunnet tegne sig for en stor del af kvindeårsaktiviteterne. Først og fremmest har ministeriet givet økonomisk støtte til alternative kvindegrupperes kulturelle aktiviteter, f. eks. Kvindeudstillingen på Charlottenborg, udstillingen »Lykken er at være kvinde«, Kvindefestivalen i Fælledparken i København, »Mobil« kvindefestival (Kvindekaravanen) i sommeren 1975, en vandrestilling i USA »Danish Expressions in Textile« der viste værker af 20 danske tæppevæversker, samt tilskud til kvindehu-

*Kvindehuset
Café Rosa
(økonomisk støtte)*

*Roser og sten (bog)
(økonomisk støtte)*

*Den danske kvinde
fra i går til i morgen
(La femme danoise
d'hier à demain)
(udstilling)*

*Den danske kvinde
fra i går til i morgen
(La femme danoise
d'hier à demain)
(publikation)*

Danmarks Radio

*Det stærke køn
(tv-serie)*

*Kvindernes nye ver-
den
(voksenundervisning)*

set »Café Rosa« i Holbæk. Det skal naturligvis også nævnes, at den bog om kvindeåret, »Roser og sten«, som du netop sidder med i hånden, har fået tilskud fra Ministeriet for kulturelle Anliggender.

Ministeriet står selv for en udstilling, »Den danske kvinde fra i går til i morgen«, som skal afholdes i Danmarks Hus i Paris. Det var oprindeligt tanken, at udstillingen skulle være åbnet i november 1975, og allerede i foråret 1975 blev der nedsat et tremandsudvalg til forberedelse af den. Udstillingen er imidlertid nu udskudt til maj 1976. I forbindelse med udstillingen vil der blive udgivet en publikation i avis-format, hvortil Udenrigsministeriet har ydet økonomisk støtte.

Radio og fjernsyn har bragt en række udsendelser med relation til kvindeåret. Fremhæves må tv-serien »Det stærke køn« (titlen er tænkt provokerende) produceret af Maria Marcus og Suzanne Giese. Den blev sendt op til den internationale kvindedag, 8. marts, og den var delt i fire dele, en om kvindens seksualitet, en om kvinden i hjemmet, en om kvinden på arbejdspladsen og en udsendelse, der fortalte om, hvordan en pige bliver til en kvinde og en dreng til en mand. Endvidere kan nævnes en voksenundervisningsrække i radio/tv, »Kvindernes nye verden«, der blev sendt i radioen hver tirsdag fra 2. september til 16. december 1975 og i tv fire gange i oktober og november måned. Radioudsendelserne

*Kvindernes nye
verden
(grundbog)*

*Det kongelige
Bibliotek*

*Kamma Rahbek-
udstilling*

*Hvad er det kvinden
vil?
(litteraturfortegnelse)*

*Hvad er det kvinden
vil (udstilling)*

Feminologi-værksted

*Statsbiblioteket i
Århus*

*Kvinder og uddan-
nelse (udstilling)*

var produceret af Inga Dahlsgård og Annette Winding, tv-udsendelserne af Inge Kranold. De formede sig hovedsagelig som samtaler med danske kulturpersonligheder, der har en markant indstilling til forskellige aspekter af kvindespørgsmålet. Til serien blev udgivet en grundbog, skrevet af Nynne Koch. Bogen beskæftiger sig med hovedstrømningerne i feminologisk idéhistorie (feminologi = kvindeforskning). Den begynder med de gamle kultursamfunds patriarkater (mandsstyrede samfund) og matriarkater (kvindestyrede samfund), og fører over nutidens mandssamfund og kvindernes oprør frem til forskellige tænkte fremtidssamfund, der kunne erstatte eller supplere mandssamfundet.

Det kongelige Bibliotek arrangerede i efteråret en udstilling omkring Kamma Rahbek og Bakkehuset. I anledning af kvindeåret udsendte biblioteket i sommeren 1975 en kommenteret litteraturfortegnelse, »Hvad er det kvinden vil?«, der omfattede et udvalg af feminologisk litteratur fra bibliotekets samlinger. Fra midten af november 1975 til midten af februar 1976 vistes en udstilling af feminologisk litteratur med samme titel. Til udstillingen var knyttet et »Feminologi-værksted« med feminologiske kataloger, tidsskrifter, håndbøger og bibliografier. Statsbiblioteket i Århus arrangerede fra 13. maj til 13. juni 1975 en udstilling med titlen: »Kvinder og uddannelse«. Der blev lagt vægt på at vise de van-

Nationalmuseet
*Ugift eller lykkelig
(vandrestilling)*
*Udstilling af kvinde-
dragter*
*Maine Sorda – en
landsby i Niger
(udstilling)*
*Frie piger i Manga-
land (bog)*
Danmarks Biblio-
teksforening
*Lykken er at være
kvinde
(vandrestilling)*
Viborg
Stiftsmuseum
*Kvinderne gjorde det
først (udstilling)*
Helsingør
Kommunes
Historiske Samling
*De Glemte
(udstilling)*

skeligheder, kvinder har haft – og stadig har – i uddannelsesforløbet og på arbejdsmarkedet. På en debatvæg var hovedvægten lagt på helt aktuelt stof fra aviser og tidsskrifter.

På grundlag af en tidligere afholdt udstilling arrangerede Nationalmuseet en vandrestilling, »Ugift eller lykkelig«, en udstilling af kvindedragter og en etnografisk udstilling, »Maine Sorda – en landsby i Niger«, der åbnede 31. oktober 1976. Samtidig udgav museet en bog, »Frie piger i Mangaland. Kønsroller, ægteskab og prostitution i Vestafrika« af Mette Bovin og Lisbet Høltedahl.

Danmarks Biblioteksforening tog initiativet til en vandrestilling, »Lykken er at være kvinde«, der først vist i Herlev Bibliotek i maj 1975. Efter planen skal udstillingen vises i 18 biblioteker; den slutter i Albertslund Bibliotek i maj 1976.

Fra maj til oktober 1975 vist i Viborg Stiftsmuseum en udstilling, »Kvinderne gjorde det først«, der drejede sig om de arbejdsprocesser, som kvinder har sat i gang inden for landbrug, mejeribrug, tekstilindustri m. v.

I anledning af kvindeåret åbnede Helsingør Kommunes Historiske Samling den 3. juli 1975 udstillingen »De Glemte«, baseret på erindringer fra Tikøb Arbejdsanstalt, meddelelser fra en 80-årig dame og Helsingør Kommunes socialvæsen. Den beskæftigede sig med ensomme gamle kvinders problemer.

MINISTERIET FOR OFFENTLIGE ARBEJDER

Kvindeårsfrimærke

Post- og Telegrafvæsenet udsendte i anledning af kvindeåret et særligt frimærke med portræt af dronning Margrethe og kvindeårets symbol. Frimærket udsendtes med en overpris på 20 øre, der indgår i et fond, som skal anvendes til velgørende formål i kvindesagens tjeneste specielt i Grønland og på Færøerne.

SOCIALMINISTERIET

I samarbejde med Danske Kvinders Nationalråd afholdtes der den 8.-9. november 1975 under Socialministeriets områderåd på LO-skolen i Helsingør et seminar over emnet »Vore børn og deres opvækstvilkår«. Udgifterne til seminaret blev afholdt af henholdsvis Socialministeriet og Socialstyrelsen. Seminaret vil blive nærmere omtalt sammen med Danske Kvinders Nationalråds øvrige aktiviteter.

UNDERVISNINGS MINISTERIET

Vore børn og deres opvækstvilkår (seminar)

*Tidsskriftet »Uddan-
nelse«.* Særnummer
om uddannelsespoli-
tik og ligestilling

*Myte og virkelighed
(undervisnings-
materiale)*

Undervisningsministeriets tidsskrift »Uddannelse« beskæftigede sig i et særnummer i maj 1975 med spørgsmålet om uddannelsespolitik og ligestilling mellem mænd og kvinder. Under Dansk UNICEF-komité er nævnt undervisningsmaterialet »Myte eller virkelighed«.

Københavns Universitet

*100-året for kvinders
adgang til universite-
tet*

*Planche- og
billedudstilling*

*Universitetsavisen
(temanummer)*

*Kvindedebatuge
Debatmøder
Debatteater*

Møder og seminarer

*Undervisning i
kvinderet*

*Jura og kvinder
(festskrift)*

*Støtte fra Nordisk
Kulturfond til kvinde-
juridiske aktiviteter*

Odense Universitet

*Kønrollemønstre i
dansk litteratur*

*Kvindelitteratur,
kvindekommunikation*

*Autoritet og familie
(tværfagligt kursus)*

Kvindeåret faldt sammen med hundredeåret for kvinders adgang til at erhverve akademisk borgerret ved Københavns Universitet. Jubilæet blev markeret ved en planche- og billedudstilling i universitetets festsal i marts 1975, ved at reservere et temanummer af Universitetsavisen og ved en kvindedebatuge i marts 1975 indenfor alle fag. De forskellige fakulteter afholdt debatmøder, og der var debatteater med f. eks. Solvognen, Thilderne og Fiolteatret. I efterårssemesteret blev der afholdt en række kvindeseminarer og møder på universitetet. Særlig aktive var kvinderne inden for det juridiske fakultet. Det lykkedes de kvindelige jurister at få etableret undervisning i kvinderet, både på universitetet og Folkeuniversitetet. Endvidere udgav de et festskrift, »Jura og kvinder«, redigeret af Inger Dübeck, Jytte Lindgård og Ruth Nielsen med bidrag af en række kendte kvindelige jurister. Som nævnt under Nordisk Kulturfond fik Ruth Nielsen et bidrag fra fonden på 50.000 kr. til kvindejuridiske aktiviteter.

På Odense Universitet igangsatte man to øvelsesrækker ved Nordisk Institut med titlerne: »Kønrollemønstre i dansk litteratur 1870-1900« og »Kvindelitteratur, kvindekommunikation – og kvindeorganisationsformer med udgangspunkt i 1880'erne«. Desuden findes et tværfagligt kursus med titlen: »Autoritet og familie«.

I begyndelsen af kursusåret 1974/1975

Danmarks Lærerhøjskole

*Kønroller
(12-timers kursus)*

*Indslag om kønsrol-
lespørgsmål i årskur-
sus i samfundskund-
skab*

*Kønroller/ligestilling
(temanummer af
tidsskriftet »Hist &
pist«)*

DANSKE KVINDERS NATIONALRÅD

*Brev til statsministe-
ren*

*Hvorfor skal vi i
Danmark interessere
os for den 3. verden?
(seminar)*

blev der på Danmarks Lærerhøjskole afholdt et 12-timers kursus med titlen »Kønroller«. Emnet blev præsenteret ud fra en sociologisk synsvinkel, og byggede på Kvindekommissionens »Betænkning vedrørende ligestilling«. I det almindelige årskursus i samfundskundskab optræder tillige et indslag om kønsrollespørgsmålet. Tidsskriftet »Hist & Pist«, der redigeres af to af lærerhøjskolens medarbejdere ved Institut for historie og samfundskundskab, udgav i 1974 et temanummer, »Kønroller/ligestilling«, skrevet af Frode Rasmussen med en tilhørende særskilt lærervejledning.

DKN's igangsættende initiativ, brevet til statsministeren af 27. september 1974, der var startskuddet for alle kvindeårsaktiviteterne, er allerede omtalt i indledningen. Iøvrigt har Nationalrådet i kvindeåret gjort en betydningsfuld indsats med hensyn til tilrettelæggelse af seminarer. I samarbejde med Danida iværksatte rådet den 1. og 2. marts på LO-skolen i Helsingør et seminar om kvinderne i udviklingslandene. »Hvorfor skal vi i Danmark interessere os for den 3. verden?«, hvori 50 nøglepersoner inden for danske kvindeorganisationer deltog. Blandt talerne var Ester Boserup og Kjeld Philip. For så vidt angår Nationalrådets samarbejde med Danida kan det iøvrigt nævnes, at rådet udpegede en deltager i den af Danida arrangerede fællesnordiske studierejse til Zambia for kvin-

Vore børn og deres
opvækstvilkår
(seminar)

Nordisk seminar
om egnsudvikling
(Maribo-seminaret)

deorganisationsrepræsentanter. Et andet af Danske Kvinders Nationalråds seminarer, hvortil Socialministeriet og Socialstyrelsen afholdt udgifterne, og som kort er nævnt under Socialministeriets aktiviteter, var »Vore børn og deres opvækstvilkår«, der ligeledes blev afholdt på LO-skolen i dagene 8.-9. november 1975. Deltagerne i seminaret drøftede reformplaner og behovet for en ideologi og en målsætning. Det blev diskuteret, om der skulle spares eller omprioriteres, og spørgsmålet om kønskvoteringen på seminarierne blev behandlet. Endvidere blev der opført et debatspil om samspilsramte børn. H. C. Seierup holdt indledningstalen, og der foreligger et referat, skrevet af Eva Bendix. Det tredje af DKN's seminarer var egnsudviklingsseminaret i Maribo (Maribo-seminaret), der er nævnt under Nordisk Kulturfond som en af de tre danske kvindeårsaktiviteter, der fik støtte fra fonden. Seminaret blev afholdt den 9.-12. november 1975 på Hotel Hvide Hus i Maribo med deltagelse af repræsentanter fra Norge, Sverige, Finland, Island, Færøerne og Grønland – foruden naturligvis Danmark. Af emner, der blev behandlet på seminaret, kan nævnes »Hvilke muligheder er der i egnsudviklingsloven?«, »Hvilke krav stiller familien til samfundets service?« og »Hvordan skaber man beskæftigelse til kvinder?«. Der foreligger en rapport fra seminaret, udarbejdet af Hanne Svarre.

DANSK KVINDE-SAMFUND

Aktion Kvindevalg

Sekretariat for kvindeårets u-landsudvalg

Internationalt kvindeår 1975 (folder)

Deltagelse i samarbejdsgruppen

Weekend-arbejds møde

7 weekend-kurser

DK's 3. internationale seminar

En af de aktiviteter, der ledte op til kvindeåret, var Dansk Kvindesamfund's »Aktion Kvindevalg«, der blev gennemført i forbindelse med valget i januar 1975. Som nævnt under Danida, havde kvindeårets u-landsudvalg sekretariatet i Dansk Kvindesamfund, og udvalget udgav folderen »Internationalt kvindeår 1975«. Formanden for Dansk Kvindesamfund var leder af Kvindeårssekretariatet. Formanden deltog ligeledes i Mexico-konferencen, ligesom Dansk Kvindesamfund var repræsenteret i kvindeårets samarbejdsgruppe, der omtales nedenfor. Af egentlige aktiviteter må fremhæves et weekend-arbejds møde om u-landskvindernes forhold i marts 1975 (85-deltagere) og 7 weekend-kurser om samme emne, alle støttet af Danida. Højdepunktet var imidlertid DK's 3. internationale seminar, holdt på »Højstrupgård« ved Helsingør i dagene 12.-20. august. I seminaret deltog repræsentanter for kvindeforeningerne i Gambia, Ghana, Liberia, Nigeria, Sierra Leone, Norge, Sverige, Finland, Island, Færøerne og Grønland samt repræsentanter for Dansk Kvindesamfund. 20 kvinder fra Vestafrika – og et lignende antal danske kvinder – var kommet til stede. En række forskellige emner blev debatteret, og seminaret endte med vedtagelse af Helsingør-deklarationen om kvinder og udvikling. FN's generalsekretær for kvindeåret, Helvi Sipilä, talte ved en

reception givet af udenrigsminister K. B. Andersen, ligesom både socialminister Eva Gredal og undervisningsminister Ritt Bjerregaard talte på konferencen.

Dansk Kvindesamfund deltog desuden i den fællesnordiske studierejse, som Danida havde arrangeret til Zambia for kvindeorganisationsrepræsentanter.

Dansk Kvindesamfund har i kvindeåret ønsket at gøre det til en mærkesag at skaffe flere kvinder ind i politik. Med dette formål har foreningen bl. a. udgivet en pjece, »Kvinder i politik«. »Dette er en pjece om at skaffe sig magt« hedder det heri. »Ingen vil nogensinde give os kvinder magt. Vi må tage den selv.«

Dansk Kvindesamfund afholdt desuden et kønsrolleseminar for kvinder over fyrrer. Desuden udgav DK to temanumre af sit medlemsblad Kvinden og Samfundet, hvoraf det ene handlede om kvinders bevidstgørelse og det andet om u-landskvindes forhold.

I efteråret 1974 tog rødstrømperne initiativ til at indkalde en lang række kvindeorganisationer med det formål at søge et samarbejde i kvindeåret. Den nedsatte samarbejdsgruppe har afholdt 4 store møder i løbet af kvindeåret. Et om kvinder på arbejdsmarkedet, et om kvinder i familien, et om kvinders krop og kønsroller og et, der hed: Kvinder – bevidsthed og politik.

*Kvinder i politik
(pjece)*

*Kønsrolleseminar for
kvinder over fyrrer*

*Temanumre af
»Kvinden og samfundet«*

*Kvindeårets
samarbejdsgruppe*

*Kvinder på arbejds-
markedet (møde)*

*Kvinder i familien
(møde)*

*Kvindens krop og
kønsroller (møde)*

*Kvinder – bevidst-
hed og politik
(møde)*

LANDSORGANI- SATIONEN OG DANSK ARBEJDS- GIVERFORENING

*Kvindens
organisationsret
(brochure)*

HK

*Kvindens lønmæssige
stilling
(brochure)*

KVINDELIGT ARBEJDER- FORBUND

Ligeretsudvalg

LO og Dansk Arbejdsgiverforening har samarbejdet om at udgive en pjece om betydningen af, at kvinder er organiseret. Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund har i kvindeåret udsendt en brochure med titlen: »Kvindens lønmæssige stilling«. Den omhandler internationale og overenskomstmæssige bestemmelser om ligeløn, kvindernes stilling på arbejdsmarkedet, uddannelse og avancement m. v. Den konkluderer, at betingelserne for erhvervsarbejde stadig ikke er ens for mænd og kvinder, først og fremmest fordi hjemmets opgaver langt de fleste steder påhviler kvinden, og at der er tale om et helt kulturmønster, som må ændres totalt.

Kvindeligt Arbejderforbunds hovedbestyrelse har i anledning af kvindeåret fremsat en udtalelse, hvor man dels har formuleret en række krav, og dels har meddelt, at man har nedsat et ligeretsudvalg. Det må virke dybt deprimerende på enhver kvinde, siges det, at blive betragtet som et andenrangs menneske, der skal være henvist til ægtemandens forsørgelse. I øvrigt udtrykkes der forhåbning om, at nedsættelsen af Ligestillingsrådet vil medvirke til at ændre de forskellige forhold, der gør det vanskeligt for kvinden at placere sig på arbejdsmarkedet på lige fod med manden.